



საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს

გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

ქ. თბილისი

2022 წლის 10 ნოემბერი

დისციპლინური საქმე №152/19

მოსამართლე --- მიმართ

დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის თაობაზე

-- -- 2019 წლის 2 სექტემბრის №152 საჩივრის საფუძველზე „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁵ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის და 75⁶ მუხლის შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ მოსამართლე --- მიმართ დაიწყო დისციპლინური სამართალწარმოება და წარმოდგენილი საჩივრის საფუძველიანობის წინასწარი შემოწმება.

1. დისციპლინური დევნის დაწყების საფუძველიანობის შემოწმება განხორციელდა საჩივარში მითითებულ შემდეგ ფაქტებზე:

საჩივრის ავტორი აცხადებს, რომ განცხადებით მიმართა სასამართლოს საქმის მასალების გამოთხოვის მოთხოვნით, თუმცა, მოსამართლემ კანონით განსაზღვრულ დროში არ დაუბრუნა საქმის მასალების ასლები. ამასთან, მხარეს არ ჩააბარა --- სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული 2019 წლის 13 მარტის განჩინება, რითაც ხელი შეუშალა სახელმწიფო ბაჟის უკან დაბრუნებაში.

2. დისციპლინური საჩივრის საფუძველიანობის წინასწარი შემოწმების შედეგად დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები:

2018 წლის 9 ოქტომბერს --- სარჩელით მიმართა --- სასამართლოს --- მიმართ და მოპასუხისათვის - - ლარის გადახდის დაკისრება მოითხოვა. ასევე, სარჩელის უზრუნველყოფის მიზნით, სარჩელის ავტორმა მოპასუხის ყველა ანგარიშზე ყადაღის დადება მოითხოვა (მოთხოვნილი თანხის ფარგლებში).

2018 წლის 10 ოქტომბრის განჩინებით, სარჩელის ავტორის შუამდგომლობა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების თაობაზე დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, ყადაღა დაედო მოპასუხის მხოლოდ ერთ ანგარიშს. აღნიშნული განჩინება --- გაასაჩივრა 2018 წლის 6 დეკემბერს. 2018 წლის 10 დეკემბრის განჩინებით საჩივარი დასაშვებად იქნა ცნობილი, ხოლო 2018 წლის 17 დეკემბრის განჩინებით --- უარი ეთქვა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმებაზე და საქმე --- სააპელაციო სასამართლოში გადაიგზავნა. 2018 წლის 14 დეკემბერს სარჩელის ავტორის წარმომადგენელმა სასამართლოს წარუდგინა სარჩელის და თანდართული დოკუმენტების მოპასუხისათვის ჩაბარების დამადასტურებელი დოკუმენტი.

2019 წლის 4 მარტს საქმე --- სააპელაციო სასამართლოდან --- სასამართლოში დაბრუნდა.

2019 წლის 13 მარტის განჩინებით სამოქალაქო საქმე --- სარჩელის გამო --- მიმართ, დარჩა განუხილველი. მოსამართლის განმარტებით, საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, სარჩელის ავტორი ვალდებული იყო სასამართლოში წარედგინა სარჩელის და თანდართული დოკუმენტების

მოპასუხისათვის ჩაბარების დამადასტურებელი დოკუმენტი სასამართლო გზავნილის მისთვის გადაცემიდან 2 თვის მანძილზე. მოსარჩელეს სასამართლოში სარჩელის და თანდართული დოკუმენტების მოპასუხისათვის ჩაბარების დამადასტურებელი დოკუმენტი წარმოდგენილი ჰქონდა 2018 წლის 14 დეკემბერს, კანონით გათვალისწინებული 2 თვიანი ვადის დარღვევით.

2019 წლის 30 აპრილს -- -- წარმომადგენელმა კერძო საჩივრით მიმართა სასამართლოს და 2019 წლის 13 მარტის განჩინების გაუქმება მოითხოვა. 2019 წლის 15 მაისს საქმე განსახილველად -- სააპელაციო სასამართლოს მოსამართლეს, -- -- გადაეცა. 2019 წლის 23 მაისის განჩინებით -- -- კერძო საჩივარს დაუდგინდა ხარვეზი, კერძო საჩივარს არ ჰქონდა დართული მხარის მიერ სახელმწიფო ბაჟის გადახდის დამადასტურებელი ქვითარი. 2019 წლის 17 ივლისის განჩინებით -- -- უარი ეთქვა კერძო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე.

2.3. 2019 წლის 20 აგვისტოს საჩივრის ავტორმა განცხადებით მიმართა -- -- სასამართლოს და საქმის მასალების და კანონიერ ძალაში შესული 2019 წლის 13 მარტის განჩინების მისთვის გადაცემა ითხოვა. სარჩელის ავტორს საქმის მასალები და 2019 წლის 13 მარტის განჩინება ჩაბარდა 2019 წლის 14 აპრილს.

საქმე -- სააპელაციო სასამართლოდან -- -- სასამართლოში დაბრუნდა 2019 წლის 19 სექტემბერს. -- საქმის მასალების ასლები გადაეცა 2019 წლის 19 სექტემბერს.

3. დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2019 წლის 5 დეკემბრის დასკვნა:

-- -- 2019 წლის 2 სექტემბრის №152 საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები არ შეიცავს მოსამართლე -- -- მიერ „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-2 პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ნიშნებს (2019 წლის 31 დეკემბრამდე მოქმედი რედაქცია).

4. საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ვ.ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, დისციპლინურ გადაცდომად ჩაითვლება ქმედება, რომელიც არასაპატიო მიზეზით არსებითად არღვევს საქართველოს საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილ ვადას.

განსახილველ შემთხვევაში იმისათვის, რომ სრულყოფილად შეფასდეს საჩივრის საფუძველზე გამოკვლეული ფაქტობრივი გარემოებები შეიცავენ თუ არა მოსამართლის მიერ შესაბამისი პუნქტით განსაზღვრული დისციპლინური გადაცდომის ნიშნებს, აუცილებელია განისაზღვროს თავისი არსით რას წარმოადგენს - საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი ვადის არასაპატიო მიზეზით არსებითად დარღვევა. „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 ნაწილის „ვ.ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, ვადის დარღვევის მიზეზი არასაპატიოდ არ ჩაითვლება, თუ მოსამართლემ აღნიშნული ვადის დაცვა უშუალოდ მართლმსაჯულების განხორციელებასთან დაკავშირებულ ობიექტურ გარემოებათა (საქმის სიმრავლე, საქმის სირთულე და სხვა) გამო ვერ შეძლო. არსებითად დარღვევად კი უნდა ჩაითვალოს მოსამართლის მიერ მხარის კონსტიტუციური, ასევე ფუნდამენტური საპროცესო უფლებების ან სამართლიანი პროცესის ძირითადი გარანტიების დარღვევა, რამაც ზიანი მიიყენა მხარის, სასამართლოს ან საჯარო ინტერესს.

ვადებს მნიშვნელოვანი წესრიგი შეაქვს სამართლიანი სასამართლოს უფლებით სარგებლობის პროცესში. ვადა მნიშვნელოვან საჯარო ინტერესებს ემსახურება, როგორებიცაა: ეფექტური, ობიექტური და სამართლიანი მართლმსაჯულების უზრუნველყოფა; სამართლებრივი უსაფრთხოების, განსაზღვრულობის, სამოქალაქო ურთიერთობებში წესრიგის და სტაბილურობის დამყარება.¹

¹ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება №3/1/531

საქმის განხილვის ვადა თუ იქნება არაგონივრულად ხანგრძლივი, უფლების დაცვა გაჭიანურდება და დაკარგავს ეფექტიანობას. სასამართლო დაცვა ეფექტიანია, თუ პასუხობს სწრაფი/დროული, სამართლიანი და ეფექტიანი მართლმსაჯულების მოთხოვნებს. სამართლიანი სასამართლოს ძირითადი უფლებიდან გამომდინარე, სასამართლო გადაწყვეტილება მიღებული უნდა იქნეს გონივრულად მისაღებ ვადებში, გაუმართლებელი დაყოვნების გარეშე, ვინაიდან მართლმსაჯულების გაუმართლებელი დაყოვნება ძირს უთხრის მისდამი საზოგადოების ნდობას. იმავდროულად, საქმის განხილვისა და გადაწყვეტის ვადა უნდა იძლეოდეს საქმის გარემოებების სრულყოფილი გამოკვლევის ობიექტურ შესაძლებლობას. ამიტომ სამართალწარმოების ხანგრძლივობის გონივრულობა უნდა შეფასდეს საქმის კონკრეტული გარემოებების საფუძველზე.²

აღსანიშნავია, რომ სასამართლოს ხელმისაწვდომობა გულისხმობს არა მარტო სამართალწარმოების დაწყების უფლებას, არამედ, საქმის გადაწყვეტის უფლებასა და საბოლოო გადაწყვეტილების აღსრულებას. სამართლიანი სასამართლოს უფლება თავის თავში მოიაზრებს სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულებას, რომლის საშუალებითაც ხდება დარღვეული უფლებების სრულად აღდგენა.

სასამართლოსათვის საჩივრის წარდგენის უფლება არ არის თეორიული უფლება და არ უზრუნველყოფს მხოლოდ უფლების აღიარებას საბოლოო გადაწყვეტილების მეშვეობით, არამედ ასევე შეიცავს ლეგიტიმურ მოლოდინს იმასთან დაკავშირებით, რომ გადაწყვეტილება აღსრულდება. მხარეთა ეფექტიანი დაცვა და კანონიერების აღდგენა გულისხმობს ადმინისტრაციული უწყებების მიერ კანონიერ ძალაში შესული სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ვალდებულებას (*Hornsby v. Greece*, §40). მართლმსაჯულების ცხადად აღსრულება ხელს უწყობს მე-6 მუხლის 1-ლი პარაგრაფის მიზნის, კერძოდ, სამართლიანი სასამართლოს მიღწევას (*Diennet v. France*, § 33; *Martinie v. France* [GC], § 39).

ამავდროულად, საქართველოს კონსტიტუციით განმტკიცებული სამართლიანი სასამართლოს უფლება არ შემოიფარგლება მხოლოდ სასამართლოსადმი მიმართვის, სასამართლოს პროცესის სრულყოფილად და კონსტიტუციის მოთხოვნების შესაბამისი პროცედურებით წარმართვის ან/და ზემდგომ ინსტანციაში გასაჩივრების უფლებით. საკონსტიტუციო სასამართლოს განმარტებით, იმისთვის, რომ პირმა სრულყოფილად ისარგებლოს კონსტიტუციით მისთვის მინიჭებული სამართლიანი სასამართლოს უფლებით, სახელმწიფო ვალდებულია, შეიმუშაოს სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების აღსრულების შესაბამისი პროცედურები/რეგულაციები, რომლებიც თანაბრად დაიცავს აღსრულების პროცესში მონაწილე ყველა მხარის უფლებებს ან/და კანონიერ ინტერესებს.³

სასამართლოს გადაწყვეტილების ეფექტური აღსრულების შესაძლებლობა სამართლიანი სასამართლოს უფლების მნიშვნელოვანი უფლებრივი კომპონენტია, რომელიც თავის თავში მოიაზრებს გადაწყვეტილების გასაჩივრების უფლებასაც. გასაჩივრების უფლების რეალიზებისთვის აუცილებელია მხარეს ჩაბარდეს დასაბუთებული გადაწყვეტილება/განჩინება, რათა დაიცვას კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებამოსილება.

საქმის მასალებით დასტურდება, რომ 2019 წლის 13 მარტს მოსამართლემ მიიღო განჩინება სარჩელის განუხილველად დატოვების თაობაზე. აღნიშნული განჩინება საჩივრის ავტორმა კერძო საჩივრით გაასაჩივრა 2019 წლის 30 აპრილს. სააპელაციო სასამართლომ 2019 წლის 17 ივლისის განჩინებით უარი უთხრა საჩივრის ავტორს კერძო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე. რის შემდგომაც, 2019 წლის 20 აგვისტოს -- -- განცხადებით მიმართა -- -- სასამართლოს და საქმის მასალების და კანონიერ ძალაში შესული განჩინების მისთვის გადაცემა მოითხოვა. -- სააპელაციო სასამართლოდან საქმე -- -- სასამართლოში დააბრუნდა 2019 წლის 19 სექტემბერს. მოსამართლე მოკლებული იყო შესაძლებლობას

² საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება №3/2/577

³ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2019 წლის 14 ნოემბრის 2/5/879 გადაწყვეტილება ზურაბ სვანიძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ, II-7

დაეკმაყოფილებინა მხარის მოთხოვნა საქმის მასალების ასლების და კანონიერ ძალაში შესული განჩინების მისთვის გადაცემის თაობაზე იმ დრომდე, სანამ საქმე იმყოფებოდა -- სააპელაციო სასამართლოში.

ამდენად, მოსამართლის ქმედებაში არ იკვეთება საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი ვადის ბრალეული დარღვევის ნიშნები.

5. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების სამართლებრივი საფუძვლები:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹² მუხლის მეორე პუნქტის თანახმად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო იღებს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებას მოსამართლის მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ, თუ დისციპლინური საქმის გამოკვლევის შედეგად მოსამართლის მიერ ამ კანონით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი ან ბრალეული ჩადენა არ დადასტურდა.

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, სადისციპლინო საკითხზე გადაწყვეტილება მიღებულად ითვლება, თუ მას ფარული კენჭისყრით მხარს დაუჭერს საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს სრული შემადგენლობის უმრავლესობა.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ, დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ საჩივარზე შესაბამისი გარემოებების შესწავლისა და გამოკვლევისას დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების შეფასების შედეგად, მიიჩნია, რომ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების ერთობლიობა, დასაბუთებული ვარაუდის სტანდარტის შესაბამისად, არ ქმნის საკმარის ფაქტობრივ (მტკიცებულებით) საფუძველს ვარაუდისათვის, რომ მოსამართლე -- -- ჩაიდინა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ვ.ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომა. შესაბამისად, 2022 წლის 10 ნოემბრის სადისციპლინო სხდომაზე ჩატარებული ფარული კენჭისყრის შედეგად (სადისციპლინო სხდომაზე დამსწრე საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს 9 წევრთაგან 9 ხმით), მიიჩნია, რომ მოსამართლე -- -- მიმართ უნდა შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ იხელმძღვანელა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლით და 75¹² მუხლის მეორე პუნქტით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

დისციპლინურ საქმეზე №152/19 მოსამართლე -- -- მიმართ შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება.

ნიკოლოზ მარსაგიშვილი

**საქართველოს იუსტიციის
უმაღლესი საბჭოს მდივანი**